

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL
FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

**PREMSA
FORANA**

Número 61

AGOST

Any 1991

Sumari

Editorial i Sumari	2
Memòria RAM	3
Jornades per la Independència a Ses Tarragones	4
Concert de Violí i piano	5
Sa Xerradeta amb Miquel	
Fullana i Llompart	6
Bullit de notícies	12
Maria Canta	13
Demografia. Telèfons	14
Temps. Temps passat	15
Opinió	16
Objecció de Consciència	19
Carrerany Esportiu	20
Feim Carrerany	24

FOTOGRAFIES:

Ultima Hora
Onofre Sureda Ribas
Pere Ribas Colombram
Pere Clifre
Mel i Sucre
Pere des Retrats
Arxiu particular de Miquel Fullana

PORTADA:

Excursió a Sa Dragonera

EDITORIAL

Els moviments nacionalistes han tornat cobrar força en aquestes darreres setmanes a causa del problema de Croàcia i Eslovènia que està molt viu i calenta Jugoslàvia, on aquestes dues nacionalitats estan sotmeses al poder de Sèrbia.

Allò que pareixia adormit, ha despertat i, ara, el problema es fa evident a molts d'indrets del món.

Aquí, a l'estat espanyol, les comunitats que en el seu moment foren catalogades com a històriques pel govern central, nosaltres llevaríem Andalusia, poden, de fet algunes ja experimenten agitacions, reivindicar els seus drets a l'autodeterminació, reconegut per altra banda per l'ONU.

Les fronteres que els interessos polítics marquen damunt uns mapes, a la llarga es rebelen i es mouen si els pobles que viuen dins elles tenen una cultura, unes costums, una manera de viure i una llengua pròpia i distinta a la de l'estat.

La nostra Comunitat Autònoma, malgrat tenir tot això, està molt condicionada per la situació econòmica de la que gaudeix, basada, per dir-ho d'alguna manera, en el turisme.

Maria és centre, aquest estiu, del nostre moviment independentista a les xerrades que s'estan celebrant al restaurant "Ses Tarragones" i en les quals, cada divendres, es pot xerrar, opinar, prendre postures i reivindicar en certa manera la nostra existència com a país amb una cultura, formes de viure, costums i llengua pròpia.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert i Mas
Jaume Mestre Llompart
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Miquel Morey Mas, Bartomeu Pastor Sureda, Enric Pozo Mas, Club Ciclista de Maria de la Salut, Jaume Santandreu Sureda, Bartomeu Monjo Sureda, Revista Mel i Sucre.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY,

Sant Miquel, 11 07519 Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Apostol y Civilizador.

Petra.

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

MEMÒRIA R.A.M.

ELS TEBEOS

Ara ja duc més d'un any esbrinant els records d'infància viscuts a Maria i els temes són més difícils de trobar. Però cercant-ne uns n'apareixen uns altres, com a llampecs d'una tempesta repentina, com a flashos de fotogràf i, a poc a poc es poden anar lligant formant un tot. I com que aquests records potser siguin comuns a la gent que llegeix aquesta pàgina, fa que siguin més interessants.

Som un àvid lector. De tot. Llibres, revistes, periòdics, còmics,... Però clar, això té la seva història.

Tot comença en una època en què la lletra impresa era molt escassa a ca meua, es pot dir que nul·la. Encara no anava tot sol pel carrer i, segons conta ma mare, recollia tot el que dugués lletres del terra per a llegir-ho.

Però el vertader plaer per la lectura comença amb el descobriment dels tebeos, els còmics. El tebeo és el nom comú donat a aquestes publicacions com a conseqüència del TBO, publicació barcelonina, el còmic més conegut i popular d'aquell temps. També donà lloc a la locució "esser més vist que el tebeo" per a referir-nos a coses molt conegudes.

En arribar un tebeo a les meves mans, (això és una manera de dir, perquè sempre eren les meves intencionades mans les que arribaven al tebeo) no quedava pàgina sense veure, dibuix sense observar ni lletra sense llegir. I en acabar-ne un, el problema era com aconseguir-ne un altre.

Aquest era resultat de

vàries maneres. Per exemple, els tebeos ens feien agradable la visita al barber, sempre molesta per ella mateixa. Allí sempre en podíem trobar encara que fossin els mateixos de l'anterior visita. Aquestes sovintejaven més que ara.

Sempre hi havia qualche amic que en tingués a ca seva. La visita de cortesia i cultural era imprescindible, així com també l'intercanvi, si aquest era possible.

Una altra manera era demanar la pesseta, o dues, o tres, que costàs el tebeo i adquirir-lo. Si no podia trobar els diners de manera legal, sempre hi havia la possibilitat d'aprofitar els diners del canvi o de cercar-ne per qualche racó o butxaca, exposant-me a la renyada o al càstig. L'afecció és l'afecció. Això s'ha de comprendre.

A part del TBO, amb les seves petites històries, màxim de dues pàgines, xistes, passatemp, etc. també tenc molts bons records de còmics amb històries més llargues com "El capitán Trueno" i "El Jabato" amb els personatges dels quals em faig un embolic, ja que tots dos tenien dos amics, un gras i major, l'altre magre i jove i, com no, la seva estimada, sempre bella i esvelta: Judit, Crispín, Goliat,...; "Pedro

Alcàzar i Pedrín" fent de detectius i desfent embolics, "Hazañas Bélicas" basats en la segona guerra mundial, on els dolents sempre eren alemanys o japonesos: per cert hi havia un tal caporal o sergent o capità "Gorila", no record bé el grau militar, potser fins i tot que anàs ascendint, que era com una moneia però molt valent.

Segur que me deis moltes publicacions, perquè segur també que no totes arribaren als meus ulls. Més envant apareixeren més títols com "DDT", "Pulgracito" i "Mortadelo" el qual ja d'adolescent, vaig enquadrar des del número zero, tenint 31 volums que ocupen un bon racó de la meua biblioteca. Vaig deixar d'adquirir-lo quan la propaganda s'havia ensenyorit de quasi totes les seves pàgines.

Aquests inicis s'havien de concloure amb algun llibre. Dons bé, el primer que vaig posseir, i del que també guard un bon record, fou un tom de les rondalles mallorquines, no record quin. El darrer pic que el vaig veure estava per damunt la sala de ca nostra, sense tapes. Potser encara hi sigui. Hi ha tants de records dins les sales!

Magi Ferriol

JORNADES PER LA INDEPENDÈNCIA A SES TARRAGONES

SENT EL TAMBOR DE LA SANG

pel calfred de les entranyes
bategant la veritat
que guarden els meus llinatges.

M'invest pels setze costats
de l'avior dels meus pares,
com el galop d'un cavall
destrossant totes les traves.

La sang no ment. Mai de mai.
Mai de mai ment la nissaga
quan es torna crit i clam
pels carrerons de la rampa.

Us ho dic amb el front alt
fitant la vostra mirada,
clavant-me al call de les mans
els ganivets de la ràbia

Us ho dic clar i llampant,
alçant l'orgull de les nafres
com a signe d'un passat
que ara es fa puny de coratge.

Us ho dic, sec, descarat,
tot provocant per la raça
l'esclat de la ira ancestral
al fonadal de mes paraules:

Som català. Català!
Català de pare i mare,
de llegua, costums i transc.
Català de Terra i Pàtria.

No és que sigui perquè parl.
Enteneu que és el contrari:
Parl perquè som català.
Català de rel i saba.

Mai no ment el paladar,
mai la saliva no enganya.
Qui neix amb llavis signats
ni Déu pot borrar la marca.

Una llengua sense Estat
és un llogaret sens cases.
Un País sens llibertat
és un home sense cames.

Caparrudesa de sang.
Certesa de Llengua i Pàtria.
Futur que neix del passat.
Vet ací la fe que brama:

S'ha acabat de ser esclau
de pors, dubtes, arranances
i de silencis covards
que ens maten les contundències.

S'ha acabat de ser esclau
de fosques desconfiances
que han sembrat entre germans
els bords tarats de set pares.

S'ha acabat de ser esclau
de ser les Illes fantasmes.
Catalunya enmig del mar:
Eix és el nom i la tasca.

Catalunya enmig del mar,
Mallorca de pura traça,
unida als altres germans
per fer una sola Pàtria.

Catalunya enmig del mar
talment com la somniaren,
amb força d'il·luminats,
Turmeda, Llull i tants d'altres

que encenen la nostra sang
per ser qui som aquí i ara.
Ara que el destí ve inflat
pel vent de les bones fades.

Ara, que amb els ulls badats
i l'estimera alçurada,
sabem que la llibertat
és la set que mai s'apaga.

Independents, llibertat!
Llibertat tot d'una! ara!
Alcem la Nació més gran
de Terres mediterrànies

Deixau que ho digui plorant
amb el goig de cada llàgrima:
Jo moriré català
de Mallorca alliberada.

Mon cos tastarà descans
al cor de la meua Pàtria.
Eixa Catalunya Gran
que duc gravada als llinatges.

JAUME SANTANDREU
Ses Tarragones, estiu de 1991.

CONCERT DE VIOLÍ I PIANO

El passat Dissabte, dia 29 de Juny, a les 21'30 h., tingué lloc a l'Església Parroquial un concert de violí i piano a càrrec dels músics Na Bàrbara Walus al violí i N'Irineus Jagla al piano, de nacionalitat polonesa.

El concert comptà amb dues parts:

Durant la primera s'interpretaren dues Sonates per a violí i piano de W. A. Mozart interpretades per Bàrbara Walus i Irineus Jagla.

Durant la segona part s'interpretaren tres obres de F. Chopin: Scherzo en Si menor, Balada en Sol menor i Polonesa en La Major, tres solos de piano a càrrec de N'Irineus Jagla.

L'esmentat concert estava organitzat per l'Escola de Música de Maria de la Salut en la celebració del fi de Curs 90-91 i dins la commemoració de "l'any Mozart".

Col·laboraren l'Ajuntament de Maria de la Salut i la Fundació Pública de les Balears per a la Música.

Comptà amb un nombrós públic, encara que amb absències notables, ja que només hi havia un Regidor del Nou Consistori, fet que és per a meditar. Aquest públic aplaudí amb entusiasme, a vegades massa, ja que per manca de costum aplaudien sense haver acabat la peça, durant alguna pausa dels músics propiciada per algun silenci o el girament d'una pàgina.

A la fi de l'acte hi hagué un petit refrigeri a la Capella Fonda que compartiren els alumnes i familiars amb els concertistes.

Onofre Sureda Ribas.

SA XERRADETA AMB...

El personatge de la nostra xerradeta d'aquest mes no és de Maria; tampoc no hi ha viscut mai i no sabem que hi tenguí cap vinculació especial llevat d'una i d'això ja en fa més de seixanta anys. En Miquel Fullana i Llompart, el nostre personatge, va ser la mà dreta de l'arquitecte Guillem Forteza i qui projectà les escoles de Maria, encara que fos a la segona on deixà una petjada més intensa.

A través d'una filla seva, professora de dibuix i companya nostra a l'institut, arribarem al nostre personatge. Menut, rialler, xerraire i amb una memòria sorprenent per als seus 86 anys, ens va rebre a ca seva, una casa de l'Eixample ciutadà que mostra l'esperit racionalista que presidí els seus innombrables projectes.

Si bé l'excusa de la xerradeta era la seva vinculació a la construcció de les escoles de Maria, ben aviat ens adonarem que aquell home tan locuax era una mina. Gairebé cinc hores de "corda" ens embadaliren de tal manera que el capvespre se'ns va fer realment curt.

Vet aquí una mostra d'aquesta xerradeta.

UNA VOCACIO PRIMERENCA

"A sa meua família sempre els vaig sentir contar que això des dibuix era una cosa d'instint; que als quatre anys ja m'entretenia dibuixant. Me volien aturar? Idò me donaven llapis de colors i papers i tot anava com una bassa d'oli. Se coneix que ja ho duia ben dedins això des dibuix."

ANYS D'ESCOLA

"L'any 13, quan tenia vuit anys, estava estudiant es grau elemental en una escola privada. Me ficaren dins sa sala des grau preparatori de s'Escola Graduada per fer sa prova de nivell. Com que era baixet em devien veure com a molt petit. Amb això que jo els dic que ja estudiava es grau elemental, però em contestaren que havia de fer sa prova. Un mestre de dibuix, un tal Joan Pizà, entrà i mos posà una baldufa damunt un trípode. Mos donaren una pissarreta i mos digueren que dibuixàssim allò. Com que això des dibuix era lo meu, en un instant vaig haver acabat. Vaig veure es capell des mestre damunt d'una cadira i amb perspectiva i tot, també el vaig dibuixar. Amb això que me'l veig darrera. I què fas tu?, em digué. Jo ja l'anava a esborrar. No!. No l'esborris; tu saps dibuixar amb perspectiva i tot!. Agafà es dibuix i el se'n dugué a

MIQUEL FULLANA, Delineant de les escoles de Maria.

Miquel Fullana, actualment

mostrar a ets altres mestres. Me passaren de cop a s'elemental.

Més endavant vaig aprendre d'aquarellar amb en Pere Caffaro, de Sineu. Jo lo que volia era ser artista-pintor. A dotze anys vaig voler ingressar a dibuix lineal i arquitectònic. Me'n record que es director de s'Escola d'Arts i Oficis era un tal Llorenç Cerdà.

DIBUIXANT TECNIC AMB L'ARQUITECTE FORTEZA

"A s'Escola d'Arts i Oficis vaig conèixer en Forteza. Pes Gener del 22 vaig començar a fer feina amb ell, gràcies als meus coneixements de dibuix lineal i artístic. Aquest fet canvià la meua vida, perquè si no ho hagués fet així, segurament me n'hauria hagut d'anar a fora a fer vida de bohemí, perquè en aquell temps un jovenet de 16 anys amb ses meves inquietuds tenia poques alternatives.

En Forteza va ser arquitecte de s'Ajuntament quan vengué sa República. Quan jo el vaig conèixer era Delegat de Belles Arts. Era tot un senyor, de caràcter amable i d'un gust exquisit. Conversava amb mi com si haguéssim estat coneguts de tota la vida i no hi hagués diferència d'edat. Tot d'una m'agafà confiança i em donà ses claus des despatx. Això sí, cada dos per tres se n'anava a fora, sobretot quan venia s'estiu. Deia que no se trobava bé, que se trobava estret i se n'anava una bona temporada.

Quan jo el vaig conèixer feia una arquitectura regionalista. Havia estudiat a Barcelona on en Nicolau d'Oliver i un altre que ara no me'n record (aquí fa un esforç per recordar un nom i quan veu que no hi ha res a fer irònicament ens manifesta que "sa telefonista" de vegades està distreta i que ha d'esperar que li passi la comunicació).

En Forteza era un esperit inquiet; fins i tot va fer articles a **LA VEU DE MALLORCA** on participà en sa fundació de sa segona etapa. Però a pesar de ser una persona inquieta era poc agosarat. Era allò que en podríem dir un regionalista, perquè nacionalista no ho era. Amb el temps, però, va anar canviant de pensament i va anar accentuant aquest regionalisme. Durant sa República va fer aquell llibre **PEL RESSORGIMENT POLITIC DE MALLORCA** on va arreplegar es seus articles de marcada influència des catalanisme polític. L'any 31 durant sa República substituï en Gaspar Bennàssar com a arquitecte de s'Ajuntament de Ciutat.

Encara que en Forteza i jo fóssim ideològicament diferents, mai no vàrem tenir cap problema. Ell me necessitava i mai no parlàvem de política. Va veure que sa meua feina i sa meua dedicació era constant i no em va dir mai una paraula sobre ses nostres diferències ideològiques. Quan jo era a es despatx, si venia gent de dretes, de pessetes, a comanar feines, la tractava igual que si venia un obrer, que havia estalviat vint anys per poder-se fer una planta baixa, que aleshores valia cinc-mil pessetes amb llenya de nord.

Abans de sa guerra, va ser quan amb en Forteza construïrem un bon grapat de ses escoles mallorquines. Pràcticament totes ses escoles de Mallorca d'aquesta època se feren entre el 28 i el 36, sobretot quan en Marcel·lí Domingo va ser Ministre d'Instrucció Pública.

LES ESCOLES DE MARIA

En Forteza, a part d'arquitecte particular, era arquitecte diocesà i arquitecte escolar. L'any 28 va fer s'escola de Maria. Abans havia fet es projecte de s'escola de Sa Pobla. S'escola de Santanyí, que és molt esculturada, i sa de Valldemossa també la férem en aquesta època.

On vaig intervenir jo va ser bàsicament a s'escola des nins. En Forteza era un home que poques vegades feia un croquis. Duia un projecte dins es cap però sa mà difícilment hi anava. Tant era així que quan va ser arquitecte municipal es projectes no se feien amb sos delineants d'allà perquè no l'entenien. Amb mi, des que vaig entrar a es seu despatx tot d'una mos vàrem compenetrar. I com que se n'anava tan sovint em vaig haver d'espavilar de valent.

Construcció de l'escola de dalt

A sa segona escola, sa des nins, que se va fer dins sa República, ses jàsseres són diferents de ses d'abaix. Ses columnes estan més separades, són rectes. És una altra concepció. Es ferros des coll de sa cisterna, també són meus. Es coll és de pedra viva, duita de per allà mateix. A cada lloc s'ha de procurar agafar es material propi, que no desentoni amb s'espai. Mentre a Sóller sa pedra és més rosada, a Artà és més grisa, més obscura. També me'n record que mentre s'Escola de ses Nines tenia ets arcs rodons, sa des Nins, no. Podríem dir que s'Escola de Baix era més d'influència d'en Forteza, mentre que a sa de Dalt sa influència ja és meua. S'Escola de Dalt era més racionalista, més funcional, igual que ses escoles de Montuïri. Aquesta escola de Montuïri pràcticament la vaig dissenyar tota jo, ja que en Forteza em va dir que degut a sa meua amistat amb so batle d'allà que me n'encarregàs jo.

Quan s'inaugurà s'escola de Maria, en Forteza hi va anar. Record que hi va anar un fill de n'Alfons XIII. Jo no hi vaig voler anar, perquè era republicà.

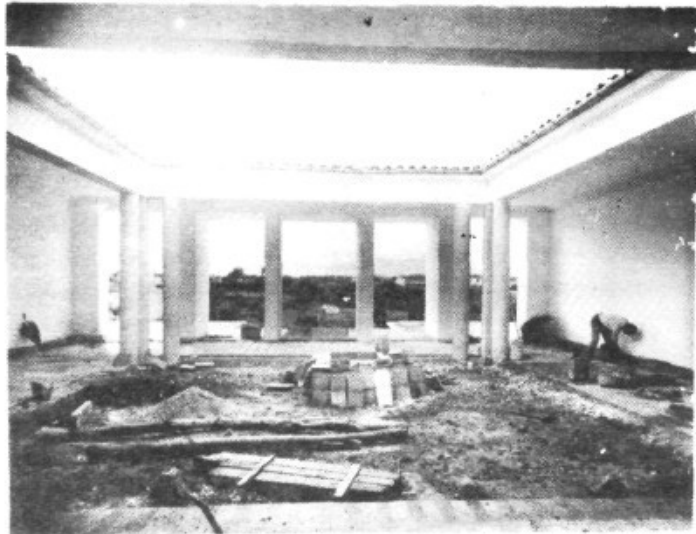

L'arquitecte Guillem Forteza

Sa meva relació amb so metge Monjo va ser molt escassa. El coneixia de ses obres, perquè pràcticament era jo qui les controlava. Es metge vigilava molt sa marxa i hi anava pràcticament cada dia. Tenia fama de ser un personatge molt distret. Sé que un dia un malalt el va anar a veure a s'escola. Ell li va fer una recepta. Quan aquell home anà a s'apotecaria i la donà a es farmacèutic, aquest començà a llegir: "tres carretades de marès, dues de picadís". També sé que ho va bestreure tot i que a pesar que s'escola era subvencionada, quan aquesta arribà estava tot pagat.

Construcció de l'escola de dalt i apunts d'en Fullana de l'any 28, sobre la construcció de l'escola de baix.

Escola de Maria de la Salut

3 seccions i Biblioteca. Subvencionada per l'Estat

Construcció: L'any 1928.

Promotor: Dr. Antoni Morijo, el qual a més de regalar el solar, va bestreure els diners fins al total acabament de l'obra.

Arquitecte: Guillem Forteza

Col·laborador: Miguel Fullana

Mostrador d'Obra: Esteve Mas (Porxero)

APRENC DE DIRIGIR OBRES I ALTRES FEINES RELACIONADES AMB LA CONSTRUCCIÓ

Com que en aquell temps no hi havia aparelladors vaig aprendre de dirigir obres. Es projecte era posar damunt un paper una idea. Una vegada que has començat ses obres de vegades has de rectificar certes coses. Una cosa dibuixada necessita adequar-se a s'espai on anirà.

Quan en Forteza anava a veure unes obres jo procurava acompanyar-lo. Vaig arribar a anar-hi tot sol. Ell n'estava encantat de veure com jo me'n responsabilitzava. Quan hi havia problemes era amb mi que es picapedrers parlaven. De picapedrers, n'hi havia de molts bons en

XXV ANIVERSARI

DE

GUILLEM FORTEZA I PINYA

Arquitecte, ex-Alcalde de Palma,
que morí el 22 d'Octubre de 1943.

A. C. S.

El seu germà, les seves germanes polítiques, els nebots i altres familiars i l'OBRA CULTURAL BALEAR, agrairan als seus amics i coneguts una pregària i l'assistència al funeral que se celebrarà a l'església parroquial de Sant Nicolau, dimarts dia 22, a la una del migdia.

Palma, Octubre de 1968

aquella època. N'hi havia que eren uns veritables artistes; es seus pares i es seus padrins ja ho havien estat i coneixien molt bé s'ofici.

Vaig aprendre moltes coses d'ells. Parlaven i discutien es problemes amb mi i això m'obligà a espavilar-me. Si era necessari anava a sa mateixa obra i ho senyava talment ho volia. Parlava amb sos fusters, ferrers i guixaires i els dibuixava ses coses que jo volia, fins que mos enteníem. Fins i tot vaig aprendre a forjar en un taller que hi havia allà on avui hi ha es Mercat de l'Olivar. Així que quan anava a parlar amb un ferrer li podia dir exactament que volia.

Abans de morir en Forteza vaig posar just davant ca nostra a Ciutat, un taller de decoració arquitectònica per fer columnes i decoració en general. Més d'un arquitecte em va venir a veure, llavors, per tal que fes feina amb ell. Com que amb en Forteza havia estat molt més que un simple empleat que cobra un sou, no em vaig voler comprometre amb ningú i em vaig establir pes meu compte.

MILITANCIA CULTURAL I POLITICA

Un dia que estava fent feina en es despatx va entrar un senyor baixet, primet, demanant per don Guillem Forteza. Jo li vaig demanar si era client o si volia fer un encàrrec, i ell em contestà que no, que era un amic seu i que volia parlar amb ell. Em digué que volien fundar una associació cultural. Tot d'una que vaig sentir allò li vaig dir que a mi sí que m'hi interessava i que m'hi apuntàs. Era **LASSOCIACIO PER LA CULTURA DE MALLORCA**, fundada l'any 23. Aquell homenet era n'Emili Darder. Quan entrà sa Dictadura d'en Primo de Rivera mos tancaren una temporada es local. Guard, encara, sa col·lecció d'aquella revista que publicà l'Associació que es dia **L'ALMANAC DE LES LLETRES**. Dins de l'Associació hi havia, també, gent de dretes; però era una drete sana,

regionalista, liberal. Jo enmig d'aquells homes encara pareixia més criatura. Només tenia 17 anys. Gràcies a un capellà que hi havia a sa Junta, un tal Antoni Pons, vaig poder anar a ses reunions. Allà escoltava i aprenia. A més de n'Emili Darder hi havia personatges com en Francesc de Sales Aguiló, un gran orador, n'Elvir Sans, que va ser es primer president, en Miquel Garau, etc.

Amb n'Emili Darder fundàrem Acció Republicana l'any 32. Ell n'era es president i jo es secretari. Simpatitzàvem amb Izquierda Republicana, però no estàvem fermats com ho estan es socialistes d'ara. Fundàrem delegacions a Santa Catalina, a El Terreno, a Es Molinar, a Ets Hostalets. L'any 34 fundàrem s'Esquerra Republicana Balear. Es petit sou que n'Emili Darder guanyava com a batle el destinava a coses que comprava per sa Casa del Socors. Era una persona ben despresada. L'any 36 tornà a ser elegit batle de Palma i jo vaig ser elegit Secretari des Consell Municipal.

Fotos d'en Fentcarrerany, de diferents èpoques (una és del 28)

LA GUERRA CIVIL I LA PRESÓ

Com podeu veure jo estava ben compromès. Vaig estar dos anys tancat. Primer a Ca'n mir, més tard a Regana i més tard a Illetes.

Un dia que estava fent feina com a secretari me dugueren un plec de firmes. Era sa **RESPOSTA AL MANIFEST DELS CATALANS**. Com que estava fent una feina i més tard tenia Junta, els vaig dir que me'l deixassin, que més tard el miraria i el firmaria. Vaig agafar aquell plec i el vaig posar dins un calaix. Havia signat molta de gent, tant de dretes, com d'esquerres. Era una demostració clara de sa catalanitat de Mallorca. No ne'n vaig enrecordar més d'aquell plec, ja que poc després esclatà sa guerra. Com

ja deveu sebre, tots es que havien firmat aquell manifest varen ser obligar a rectificar públicament. Es mateix Guillem Forteza va ser un d'ells. A mi m'obriren un expedient i me dugueren davant un tinent que m'acusà de ser comunista. Allà davant em va començar a retreure manifestacions meves o conferències que havia fet. Em digué que havia publicat una cosa subversiva sobre "La Vivienda del obrero". Jo li vaig contestar que no era sobre la "vivienda", sinó sobre la manera de viure dets obrers. No vaig poder més i li vaig començar a explicar que allò que jo havia dit era que aquelles cases fosques, humides, on es nins han de jugar en es carrer perquè no tenen espai, on ets homes se'n van a sa taverna, perquè no saben fer res més, això, i no altra cosa, generava aquell malestar des qual m'acusava. Si vostè, li vaig dir jo, diu que ets obrers són comunistes, és perquè no tenen altra sortida. És sa gana, sa misèria, allò que els fa tornar comunistes. Vostè els doni una casa digna, un hortet i cultura i veurà com deixaran de ser comunistes. Seran demòcrates, liberals o una altra cosa. Això deia jo, i no altra cosa. Se'n va anar.

Quan me vengueren a cercar, ja eren devers les onze de sa nit. Em vaig tranquil·litzar una mica quan vaig veure que no era un grup de feixistes, sinó sa guàrdia d'assalt. Però quan passàrem de llarg per davant Ca'n Mir i enfilàrem sa carretera de Valldemossa, ja no ho vaig veure gens clar. "Ja l'hem feta, vaig dir jo!". Quan vàrem ser devora s'Escorxador de Ciutat es cotxe s'aturà. Jo tenia guàrdies a cada costat. En baixà un i se n'anà cap a una filera de casetetes que hi havia. Tocà a sa porta d'una d'elles i jo des de dins des cotxe sent com diu "Catalina, obre que te duc ets ous". Sa por em fugí de cop. Anàrem a parar a Illetes.

A Illetes es presos estàvem a baix. Dormíem allà on dormien es soldats, davall ses voltes. Es presos que eren fusters, ferrers, etc, pujaven a dalt a fer feines. As cap d'un parell de dies, es capità, que em coneixia, em va enviar a demanar. Em preguntà si m'agradaria sortir a passejar per dalt. Més envant em demanà si podia ajudar a fer un pavelló pes soldats i li vaig dir que sí, que em serviria de distracció. Em respectaven molt. En una ocasió es capità no deixà entrar ses nines que havien vengut a veure'm acompanyant sa meva dona. Ja feia molts de mesos que no les havia vistes i les enyorava molt. Empipat, vaig renunciar a es privilegi de sortir a passejar a fora i em vaig quedar a baix amb sos altres presos. As cap de tres dies es capità em tornà a demanar. Quan em

preguntà per què no sortia, li vaig dir es motiu. Em digué que fes una sol·licitud per tal que sa meua dona pogués entrar amb ses nines. "Ah, no!" vaig contestar ben rabent. "Jo no vaig demanar per venir i ben bé que m'hi saberen dur". Ell mateix redactà sa sol·licitud i la va fer firmar a sa meua dona.

Una altra vegada, quan ja tenien sa guerra més o manco guanyada, es capità manà que es presos, abans de baixar per avall, havien de formar i saludar sa bandera. Jo no en sabia res. Amb això que un soldat comença a sonar sa trompeta. Jo em vaig posar dret i quiet, mentre ets altres presos estaven amb so braç estirat saludant a sa manera feixista. Per cert, n'hi havia un que era de Maria que estava condemnat a mort, un picapedrer que nomia Carbonell. Quan es cabo de guàrdia va veure que jo no saludava em va fer quedar i se n'anà a dir-ho a es capità. Es capità vengué i em digué "Vostè ha fet una cosa molt perillosa, no ha saludat sa bandera". Amb això, jo que li dic "Sí senyor, jo he saludat sa bandera". "Miri-li vaig dir- jo vaig començar de cabo i vaig arribar a sergent, i quan em vaig examinar per suboficial no me varen aprovar perquè ja n'estava fins a dalt; però una cosa que sí que em deixaren ben clara va ser que si no duia es barret posat, m'havia de quadrar, però no m'ensenyaren a saludar d'aquesta manera tan estranya. Vostè, ho hauria de sebre, capità!" Quan vaig sortir de sa presó vaig tornar a fer feina amb en Forteza.

encara que fos un home conservador, era un vertader mallorquinista, un vertader catalanista. Quan vaig sebre que havia de publicar es tercer volum des Diccionari amb s'ortografia normalitzada el vaig anar a veure. Quan publicà es dos primers amb aquella ortografia tan anàrquica jo no n'havia volgut sebre res. M'hi acompanyà en Miquel Marquès. Jo em vaig oferir a fer-li es dibuixos pes Diccionari.

En Sanchis Guamer, a través d'una carta, em va convidar a una reunió. Va ser així com fundarem L'OBRA CULTURAL BALEAR, una cosa semblant a l'Omnium Cultural. Li posàrem un nom que se podia escriure igual en català, que en castellà, per evitar que no el mos autoritzassin. Això va ser el desembre del 62. A sa segona reunió hi vengué en Miquel Forteza. El proposàrem com a president, ja que com a Enginyer Delegat d'Obres Públiques era un home ben relacionat amb so poder. Era un home que podien considerar com a mallorquinista. A mi m'elegiren com a secretari.

EL DICCIONARI DE L'ART I DELS OFICIS DE LA CONSTRUCCIO

Jo sempre m'he considerat una persona ben vinculada a sa meua terra. Preocupat per tot allò que forma sa nostra manera de ser, sempre m'han interessat ses qüestions culturals, ses qüestions lingüístiques. Quan era una criatura ja vaig fugir d'una escola perquè no entenia sa mestra. Mon pare em va renyar. "Mumpare, jo a aquesta dona no l'entenc. Xerra molt malament. A una cadira li diu "silla", a es guix, "tiza" i a un banc, "banco". Què és això?". Llavors no teníem ràdio, ni televisió, ni coses així. Tots parlàvem mallorquí. Jo sabia ses Rondaies perquè sa nostra mare les mos havia contat. Passava pes carrer i sempre escoltava. Sentia parlar es fusters, sentia parlar es ferrers, es picapedrers i aprenia com es deien ses coses. Tot això, i ser un vertader mallorquinista, un vertader catalanista, me serví extraordinàriament per fer es meu **DICCIONARI DE L'ART I DELS OFICIS DE LA CONSTRUCCIO**.

Bartomeu Pastor i Joan Gelabert

ASSOCIACIO PREMSA FORANA
DE MALLORCA

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

ELS DEU

1

PRIMERS
ANYS DE
L'OBRA
CULTURAL
BALEAR
Miquel
Fullana

FUNDACIO DE L'OBRA CULTURAL
BALEAR

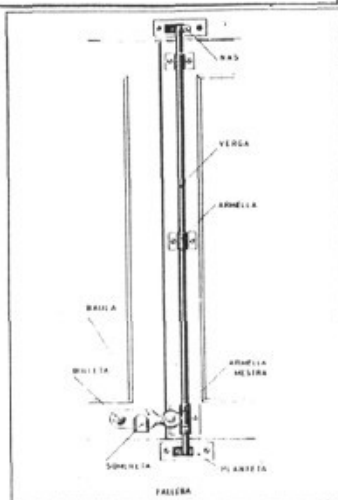
Jo ja era conegut d'en Francesc de B. Moll, que

Reproduïm aquest article que la Gran Enclopèdia de Mallorca dedicà a Miquel Fullana, ara fa unes quantes setmanes.

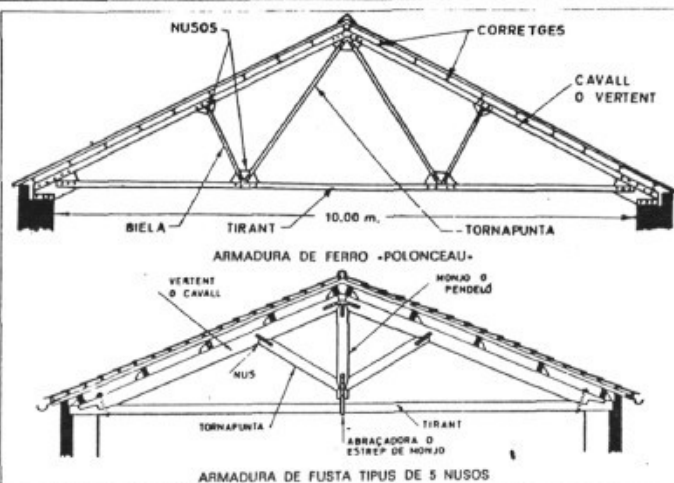
→ Miquel Fullana Llompart

FULLANA LLOMPART, MIQUEL (Palma 1905) Dibuixant i aparellador. Estudià a l'Escola d'Arts i Oficis de Palma (1917-21). Treballà com a dibuixant tècnic (1922-43) amb l'arquitecte Guillem Forteza, amb el qual col·laborà en la construcció, entre altres, de la Casa del Poble de Palma, dels magatzems Alzamora, el palau de Marivent, l'església del Molinar, el convent de les Saleses, l'hostal Arxiduc, les escoles de Bunyola, Montuïri i Muro i el grup escolar Jaume I. Fou soci fundador de l'Associació per la Cultura de Mallorca (1923). Durant la II República, milità dins Esquerra Republicana Balear i fou secretari d'aquest partit a Palma. El 1935, fou elegit president de l'Associació de Dibuixants de Balears. El 1942, va fundar un taller d'escultura decorativa en pedra i el va regir fins al 1957. Des del 1943 fins al 1977, col·laborà amb arquitectes de Mallorca i de Barcelona com Emili Bordoy i Enric Juncosa, en la construcció de xalets, hotels i edificis comercials. El 1962, fou un dels fundadors de l'Obra Cultural Balear, dins la qual va exercir el càrrec de se-

† Dibuix d'una torre en el Diccionari de Miquel Fullana Llompart

cretari fins al 1972 i impulsà els cursos de català. El 1980 realitzà una exposició de pintura a les galeries Almudaina de Palma. És autor del *Diccionari de l'Art i dels Oficis de la Construcció* (1974), important contribució a la conservació del lèxic, reeditat cinc vegades fins al 1991, i d'*Els deu primers anys de l'Obra Cultural Balear* (1991). Ha estat president de la Societat Arqueològica Lul·liana (1984-88). El 1986, va rebre el premi Jaume I d'actuació cívica catalana, atorgat per la Fundació Jaume I i, el 1990, va rebre un premi de reconeixement de mèrits de l'Escola Municipal de Mallorca de Manacor. (AM)

† Seccions de dos tipus d'armadures en el Diccionari de Miquel Fullana Llompart

EL DICCIONARI DE L'ART I DELS OFICIS DE LA CONSTRUCCIÓ

Al Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat a Barcelona el 1906, l'arquitecte mallorquí Guillem Reynés Font hi participà amb la ponència: *Necessitat de reconstruir el llenguatge català en els oficis tècnics i en l'Art de la Construcció*. Durant la seva intervenció, entre altres raons convincents, digué: 'Per aconseguir aquesta necessitat cal fer un estudi seriós, començant per la recopilació del llenguatge vivent, per ciutats, viles i llogarets; en boca de menestrals, corre un tresor lingüístic que hauríem de recullir amorosament'.

Aquestes paraules de Guillem Reynés són l'origen del meu *Diccionari*. La idea d'escriure'l no començà a assolir materialitat fins a l'any 1963, després de quaranta anys d'experiència de dibuixant en el món de la construcció, d'estudis pel meu compte d'Història de l'Art, Estereotomia i Tecnologia de la construcció, de col·laboració amb diversos arquitectes i de tractes amb antics mestres de cases, ferrers, fusters, guixaires, etc., dels quals vaig aprendre bona part del lèxic propi dels seus oficis.

Duita a terme l'empresa, de vegades em pregunt com hauria reaccionat Guillem Reynés davant el llibre, si hauria pensat que satisfesia les necessitats que posà en relleu el 1906.

Miquel Fullana Llompart

Aquí teniu la informació gràfica, amb tots els premiats per Premsa Forana, el passat 11 de Juny com us informàvem al darrer número, amb membres de la Junta Directiva i el representant de Sa Nostra. La foto ens l'han cedida els companys de Mel i Sucre, de Sant Joan. Moltes gràcies.

BULLIT DE NOTÍCIES

V CONCURS DE POESIA "VALL D'OR"

El Grup NOVETAT de Sóller, ha organitzat la cinquena edició del Concurs de Poesia Vall d'Or. Les bases d'aquest concurs poètic són les següents:

1) Les poesies, fins a un màxim de tres, hauran d'esser inèdites i escrites en llengua catalana o bé en llengua castellana, de tema lliure. Es presentaran els originals mecanografiats i per duplicat, encapçalats per un lema i acompanyats d'un plec tancada. En la part exterior hi figurarà el lema i a l'interior la identificació, l'adreça i el telèfon de l'autor.

2) S'adreçaran a la Llibreria Calabruix, carrer de Sa Lluna, 5 de Sóller. C.P. 07100, abans del dia 10 d'Agost de 1991, indicant el sobre "V Concurs de Poesia Vall d'Or".

3) Es concediran el següents premis:

*Un primer premi dotat amb 50.000'-Ptes. i una placa.

*Un segon premi dotat amb 25.000'-Ptes. i un llibre de poemes.

Així mateix es concedirà el premi "Poeta Guillem Colom" a la millor poesia d'un autor local consistent amb 15.000'-Ptes. i un llibre de poemes. El finalista del premi "Poeta Guillem Colom" rebrà 10.000'-Ptes i un llibre de poemes.

Per a més informació telèfon 630902.

PREMI DE PINTURA "INFORMACION Y LIBERTAD DE PRENSA EL DIA 16"

Amb motiu de la celebració del seu 10è aniversari, EL DIA 16 de Balears convoca el PREMIO DE PINTURA "INFORMACION Y LIBERTAD DE PRENSA" patrocinat pel Consell Insular de Mallorca.

Amb aquest concurs, EL DIA 16 vol premiar l'obra i la trajectòria d'un artista resident en les illes. El tema i la tècnica seran lliures.

El premi, únic i indivisible, estarà dotat amb 1.000.000'-Ptes i l'obra premiada passarà a la propietat de EL DIA 16.

Després, es realitzarà una exposició de totes les obres finalistes durant el proper mes d'Octubre. El plaç d'admissió d'obres començarà el dia 1 d'Agost i finalitzarà el 20 de Setembre de 1991. Per a qualsevol informació, es pot cridar al telèfon 201213.

NUMERO ESPECIAL DE "FENT CARRERANY"

Com solem fer cada any, per al proper mes de Setembre preparam un número especial de la revista. Tots aquells que vulgueu participar-hi teniu les portes obertes. Si voleu fer-ho ens hauríeu de fer arribar els escrits, dibuixos, o fotografies, abans de dia 15 d'Agost. Les podeu donar a qualsevol dels membres del Consell de Redacció.

MADRIZ ENS TANCA RADIO 4

Abans de tancar aquest número ens ha arribat la notícia que l'única emissora que emetia en català a Mallorca, Ràdio 4, ha estat tancada per ordre del director de Radiotelevisión Española, en Garcia Candau. Fa un parell d'anys, quan el Govern de Madriz concedí les noves llicències d'emissió, ignorà olímpicament les sol·licituds d'emissores que pretenien emetre en la nostra llengua i les concedí amb criteris absolutament partidistes. Ara, una vegada més, demostren el seu tarannà "democràtic" i envien a porgar fum l'única emissora que demostrava que en aquest país sí que és possible fer ràdio comercial, de qualitat i en català.

EL CARRER DEL CARME DE FESTA

Els veïnats del carrer del Carme tomaren celebrar la seva festa com ja havien fet anys passats. Com que enguany la Mare de Déu del Carme queia en dimarts i ja se sap que tots els sants tenen vuitada, el dissabte dia 13 celebraren la festa per endavant, amb un sopar multitudinari. El carrer empaperinat i gairebé cent persones sopant mostraren que per fer bulla n'hi ha prou que la gent en tengui ganes. A més aprofitaren l'ocasió per felicitar el matrimoni més vell del poble, mestre Pere Banderoler i la mestressa Antonina, veïnats del carrer.

Fins l'any que ve!

LA BIBLIOTECA TANCA EL MES D'AGOST

La bibliotecària ens ha comunicat que la biblioteca tancarà tot el mes d'agost i que en tornar obrir, el mes de setembre, hi haurà una inauguració oficial prevista per al dia 5.

MARIA CANTA

Dins el programa "Mallorca canta" que Antena 3 T.V. (la televisió d'En Pere Serra, que no la nostra televisió, com ell diu) emet els dilluns, dimecres i divendres a les 14'25 h. surten persones que canten tonades relacionades amb les feines del camp.

El passat dimecres dia 10 de Juliol sortí a cantar l'amo En Francesc Mas Mestre, més conegut per l'amo En Xesc de Son Cloquis, de 76 anys d'edat al qual no li manca entusiasme a l'hora de cantar cançons mallorquines, de les quals diu conèixer-les totes i sense ganes de presumir diu que està disposat a enfrontar-se amb qualsevol.

Li deixaren cantar dues cançons de llaurar que diuen:

"Jo llaurava dins Son Costa
i vos vaig sentir cantar
i es parell vaig aturar
un moment per escoltar
garrida, aquesta veu vostra.

En Vermell diu a En Ros
ves alerta a sa llandera
que aquest que mos va darrera
saps que ho és de poc piadós".

Segons ell, aquestes són dues de les més de trenta cançons que li grabaren.

També el divendres passat, dia 12 de Juliol, cantà en aquest mateix programa Madò Francisca Bergas Carbonell, més coneguda per Na Francisca de Son Llompart.

Pot ser que molta gent jove no la conegui però va néixer a Maria l'any 1.927 i fins a l'edat de 10 anys hi va viure. Després, degut a la feina dels seus pares, es treslladà a una finca de Llubí anomenada Son Llompart fins als 26 anys i després es desplaçà a Lluçmajor. Es la major d'una família de sis germans, entre els quals es troba madò Antònia "Sa perruquera".

Li deixaren cantar una cançó només, de les moltes que li grabaren i que diu:

L'any 40 vaig segar
al costat d'una jovesana
i mai la vaig sentir cantar
només que sempre va anar
de puput i mala gana.

Si de veres En Pere Serra cregués que Antena 3 T.V. és la Nostra Televisió intentaria promocionar aquest tipus d'espectacle donant-los una major durada i evitant el "pupurri" de Na Lina Pons i altres presentadors que estan parlant "un no sap que", ja que estan mesclant el Castellà i el Català passant de l'un al altre en una mateixa entrevista. Crec que és bastant deplorable.

Onofre Sureda Ribas.

Demografia

ENSHANDEXAT.

Madò Angela Oliver Barceló, de can Corral, que morí a Ciutat el passat dia 18 de Juliol a l'edat de 83 anys. Vivía al carrer Nou, número 56.

L'amo en Pere Morey Carbonell, que morí el passat dia 21 de Juliol a l'edat de 79 anys. Vivía al carrer de Sa Raval, número 99.

L'amo en Gabriel Femenias Bergas, que morí el passat 27 de Juliol, a Ciutat, a l'edat de 78 anys. Vivía al carrer Lluna, número 13.

Qètxasimpai

JALHANFETA

En Pere Jordà Bauzà i Na Bàrbara Vanrell Nadal es casaren el passat dia 6 de Juliol a la capella de Roqueta.

En Pere Sureda Ribas i Na Margalida Cunill Font es casaren el passat dia 20 de Juliol a l'església parroquial de Santa Catalina Thomàs de Ciutat

En Miquel Ferriol Negre i na Catalina Ramis Oliver es casaren el passat dia 27 de Juliol a l'església parroquial de Maria de la Salut.

Qèdvostamomazimai

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT	525002
	Fax 525194
METGE	525265
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL 3a EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
SON DURETA	239447
AMBULANCIES S.S. (INCA)	502850
AMBULANCIES	200362
RECAPTACIO DE TRIBUTS DE LA CAIB (INCA)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA D'INCA	505112
	505150

SERVEIS SANITARIS

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:

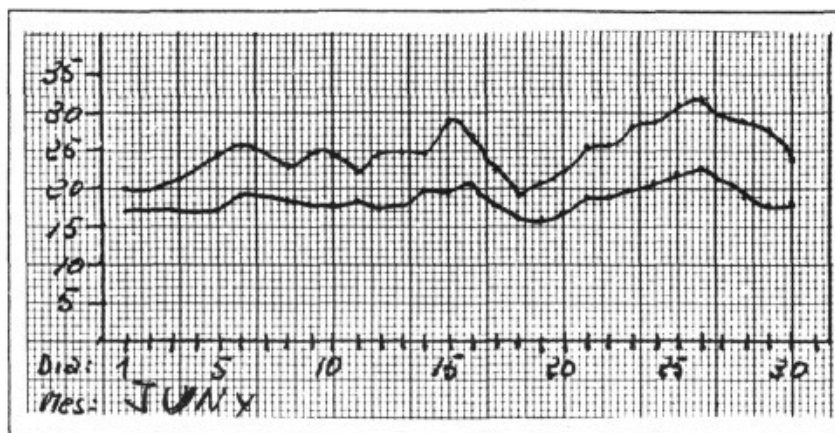
Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 h. al **555043**

- Per Urgències, a partir de les 15 hores, heu de cridar al **520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anti-conceptius heu de cridar al **236624**

El temps

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

FLUVIDIÀRIA

Dia 1 9 litres
Dia 2 4"
Dia 3 3"

TOTAL: 16 LITRES

Temperatura Màxima
32°C (Dia 26)
Temperatura mínima
15,5°C (Dia 19)
Temperatura mitjana
22,3°C
Mitjana màxima
26,1°C
Mitjana mínima
18,6°C

Temps passat

AGOST DE 1986

- Un poc de vergonya, Senyors.
- Des de fora estant.
- La nostra joventut.
- Reportatge: Un bust del Metge Monjo.
- La salut ho és tot: Les varius.
- Un torneig de futbito desitjat per tot el poble.

AGOST DE 1987

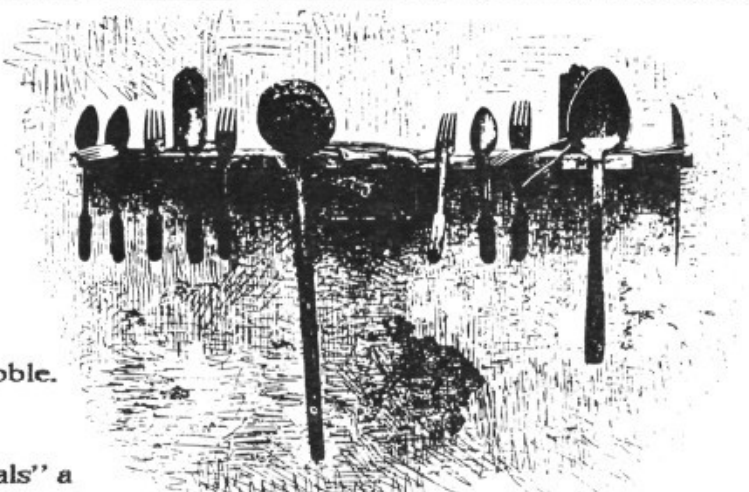
- La Columna de la Llengua: De "Concejals" a Regidors.
- Sa Xerradeta amb Miquel Torelló, Batle de Maria.
- Consells per a pares que vulguin col·laborar.
- El viatge d'iràs i no tornaràs.
- Els additius alimentaris.
- L'autopista Palma-Inca.
- L'auca de com en un dia tres batles tingué Maria.

AGOST DE 1988

- S'Albufera: La natura és un patrimoni de tots.
- La columna de la llengua: Vocabulari estiuenc.
- Festa del pedal.
- Educació permanent d'adults a Maria de la Salut.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Joan Colombram Mas
- Es Rebrot informa: Acampada a Betlem.
- Carrerany Esportiu: VI Tornei de futbol-sala.

AGOST DE 1989

- Férem carrerany a Cabrera.

- VIII Festa Folklorica: Homenatge a l'amo En Xesc de Son Cloquis.
- Concert de Piano.
- Sa Xerradeta amb l'amo En Tomeu Ferriol Bergas.
- Un poc de coherència.
- Exposició de l'amo En Bernat Quetglas a la Casa de la Vila.
- El Carrer del Carne ha estat de festa.
- Feim Carrerany: Al Torrent de Pareis.

AGOST DE 1990

- Celebram el nº50 de Fent Carrerany i els 4 anys d'existència.
- Memòria Ram: Can Parrusso.
- Sa Xerradeta amb En Pere Ferriol.
- Sa Garriga.
- Les messes d'estiu. (Mètodes i sistemes tradicionals).
- Xisco Mestre, subcampió d'escacs de Balears.
- Feim Carrerany: Excursió a Sa Comuna de Bunyola.

OPINIÓ

CONTRARÈPLICA

Amic Biel, res de perdedors ni d'enrebiades, que tot en són invent vostre i mots mal emprats; posat que la única opció del nostre grup n'és prendre part en aquest tan debatut joc polític, per a la recerca d'una participació proporcional, que la voluntat popular ens confereix netament. Així com fer denúncia del que se n'ha seguit en aquesta campanya i que n'ha sigut tot tan públic i notori que no cal insistir.

La teva ressenya, així com les demés, eren òbviamment esperades com formalitat d'agraïment per a uns serveis manllevats, amb tot el relleu d'adjectius que no vaig a discutir per por a no ser excomulgat.

Abans de tildar a ningú d'ineptes, bo hi ferieu en mesurar les vostres actituds.

No m'atur a rebatre unes definicions que pel reiterades que en són i de poc contingut ja en fan mala olor, el mateix que tan absurdament pregonades i passades de mà. Tot, perquè no disposau d'elements de judici i els heu d'inventar.

El nostre bolletí frueix dels mateixos drets que el teu exercits des de l'ètica més fonamental en l'avantatge teva de poder, si cal, d'escollir el tipus de lletra.

Enfadats de què? El que en som és espantats per tot aquest desveri i filicomís que s'ha succeït.

L'amor i la llibertat van tan lligats que comencen i acaben allà mateix i l'honestetat n'és la conseqüència de la més fidel i ferma observància de la legislació a què pertany.

El que tu en fas n'és llibertinatge d'expressió sense to ni so,...

El que tu en fas, n'és llibertinatge d'expressió sense to ni so per a desqualificar uns escrits que pretenen fer evidència de la congruència més neta i responsable com en fan unes persones que sovint "es banyen" per a denunciar veritats inqüestionables abans que acallar-les pel fet de què entelen certs poders.

Tot i com si la immensa majoria en fossin incapacitats! Aquest n'és el poble savi? Digueu-me on és la saviesa que tan encaridament encomanau i apel·lau? Que no tothom, es deixa

posar el xuclador o el morral. El nostre civisme no casa en cap mena d'insults o mossegades. Interpretacions tot desmesurades i de foscos propòsits!

En sou víctimes de la llibertat que no observau, que rebutjau i que n'és l'única per aconseguir la tan enyorada democràcia, que així se n'adona de difícil.

Per tot això i com a participants que n'hauríem de ser tots facem-ne aportació neta, sana i responsable i sense privilegis, respectant aquestes minories i acceptant-les perquè en tot i el que fa no es tracta de saber perdre o guanyar.

Tot, en són invencions vostres, perquè no creim haver aixecat cap indignació ni desencant. El poder màgic de les nostres fades obra altres meravelles per a oferir destins més agraciats.

Per a altres persones, ratifico tot el que vaig a dir sense cap omissió i des d'aquesta perspectiva postelectoral, sabent-ho Guillem de què com tu et fas molt bé collita la visió no n'era pròpia del meu indret i fins i tot podia aparèixer poc ensenyada, però que en vols, em valg permetre aquesta reacció i molt conscient. El que passa és que com a gran veritat n'és així d'escandalitzant, perquè ja es sap, a...

He de dir que tota aquesta tramoia n'és molt en contra del meu tarannà i que em suposa una incomoditat gran participar-hi. Em sent per tant una mica condemnat. Però, d'aquí a mal pair-ho hi va molt tret, perquè no entenem, ni fins hi tot en sabem d'apallissades ni escalabres i n'estam molt tranquils.

I bé, són tantes coses que potser s'escapa alguna beneïtura o més de dues. Però no per això he de ser menys marier. Precisament perquè n'estam al costat del poble en som tan gelosos i en volem el millor per a ell i ho denunciem sense por. Per això els cristians, Miquel, ens ho perdonam pel davant. I el que em fa molt i bé és haver aconseguit aquest ventall de reaccions i respostes que sens dubte enriqueix la nostra història. Per allò d'anar fent coneixença.

Per a mi, són sobrades totes les cites bíbliques i el teoritzar amb liberacions per escudar comportaments controvertits.

Tampoc, per això, deixaré d'assistir a missa i malgrat tot escoltaré les predicacions amb més fervor i atenció que mai.

Si, Joan, el bipartidisme s'ha consolidat en aquest poble. Per això Maria n'és així de polititzat i manejable i necessitat de líders capaços d'engrescar-los amb promeses més o

menys veritables. Una comunitat anclada en un passat molt feixuc i refractari a altres opcions o estils i procliu a formes capcioses que satisfacin als seus predicadors. Un poble incapaç de definir-se i centrar-se per sobre de les idees de sempre. Una comunitat amb fermalls que li resta llibertat.

Es evident que amb aquesta configuració d'espai polític no ha sabut elegir altres alternatives que li donin un equilibri assossegat, en serenor i força moral per a sobreposar-se i tractar d'entendre el nostre missatge de demés significatiu per a alliberar-la des d'unes perspectives de progrés millors.

Un cop més, n'em sigut víctimes d'una cendrosa democràcia incapaç de donar al poble el que n'és seu i d'arbitrar més digne i justament, un joc solament establert en la mesura d'una política mediocre que víctima del seu propi poder emprant les qualsevol que sigui tretes per a subjugar a un electorat.

Ho sento, Joan, però continu sense assimilar els teus arguments per a desqualificar i restar credibilitat al nostre grup.

I deixem-nos ja d'històries. El poble s'ha deixat dur per allà on ha volgut o han volgut. N'és compte seu aconseguir els seus propòsits per molt qüestionables que en siguin, encara que evidentment aquesta consecució defineix la seva democràcia.

Un cop més i per a sobretot, apel·lam a l'honestetat, l'equanimitat i acceptam amb humilitat el que el poble mana, i malgrat tot ens acollim als nostres drets, siguin sensibleries en va, indignacions o el que vulgueu.

Es evident que el poble no vol gaudir d'independència política. I a tot això pot esser també que qui mal entén mal respon i com a que en sigui això la saviesa tan pregonada. Doncs no tothom és tan llest per a entendre-ho tot ni tan beneit per a deixar-ho d'entendre. La veritat és que no trobam justificacions que aconhortin i que tot n'ha sigut l'amoralitat d'un arbitratge injust.

Si definitivament el nostre missatge no és asequible, doncs per a les properes malavejarem fer-lo més assimilable o ja veurem, estimats lectors, el que. En serà el que les bones reflexions manin.

Naturalment els millors desitjos per l'equip de govern que ha obtingut el respall popular. Consola pensar que en tot i això no hi cabran més victimismes, ni populismes, ni altra mena de captes, més que assumir tota la responsabilitat que hi cap. Els desig molta sort en aquest repte.

Hi vull afegir que no ens preocupa el nostre futur polític, ni en somnis, ni la solidaritat d'un grup de companys amb la sana intenció d'acometre tot i per lliure aquesta tasca duita més baix d'una perspectiva manco política que social i humana i com una aportació pròpia i complementària a les altres.

Per acabar i considerant que el d'injuriós té molts graus de significança, no us faceu tan inquisidors i deixau-me acollir al més lleuger per a no caure en el desànim i merèixer la salvació. Ni us desfacedu amb paròdies per al plaer de fruit més el sentit, ni en faceu de la meua lliberació un pecat tan gran i tan greu.

Tomeu Monjo

REPOSTES OBERTES.

Sé que el vaig a escriure no agradarà a molta gent. Molts pensaran que es donar voltes a n'és mateix tema. Tant em val.

Abans d'haver-se publicat el darrer número de FENT CARRERANY, l'ambient en torn a les rèpliques a les opinions de Margalida Mas, Bartomeu Monjo i jo mateix estava una mica carregat, fruit de les expectatives que es veien des de certs sectors a les mateixes. Em varen sorprendre una mica, al principi, i em produïren certa gràcia, no rialles, ja que eren els mateixos comentaris que els "guanyadors" feien a les tertúlies i reunions.

Pel que fa a la part que em toca vull deixar clares algunes coses. Respect les opinions vessades i m'hagués agradat que s'hagués fet el mateix amb les meves, en lloc de manipular-les o mal llegir-les.

En el tema de Montblanc, es reiteratiu el fet de que jo vaig anar a Madrid a veure el que hi havia del projecte. Vaig cobrir una de les varies places deixades vacants per voler conèixer, ja ho vaig dir en una altra ocasió, la part guapa del mateix. Una vegada aquí, vaig contar el que em digueren i altres contaren el que sabien de la part negativa, lletja. Fins aquí pens que tot és correcte. Quan em referesc a l'espectacularitat inacabada versus la feina de gestió, ho faig recordant algunes propostes acabades en el res front a la feina de cada dia per fer coses realistes. Al nostre programa electoral hi havia un recull d'elles i a un article de Magí Ferriol demanant el vot per la nostra candidatura se'n recollien. Record que al número 57 de FENT CARRERANY, a la pàgina 19 es posava a disposició dels grups polítics locals un espai per expressar els

programes. No em tornaré referir a aquelles propostes i si a les crítiques que aquest article mereix pels "guanyadors" i al que es refereix en un altre terme l'amo En Miquel. Potser que quan els senyors Gabriel Canyelles i Francesc Obrador, per nomenar-ne alguns, abans de demanar-nos el vot de forma clara, apareixen a valles publicitàries, ho fan per si un dia venen ca nostra no ens assustem?

Quan xerrava de l'espectacularitat inacabada, no ho feia precisament de Montblanc. Un ajuntament, que jo sàpiga, no és un promotor immobiliari, si exceptuam de vivendes socials tan en boga mesos passats. Els crítics al projecte de Montblanc, baix el meu punt de vista, amb xifres i papers oficials havien d'haver tret a llum les finances de Meridional Mallorca en vers de fer numerets de cara a la premsa i demostrar el que afirmaven al poble en vers de crear un mal ambient al seu favor. Els temps les ha donat la raó en el fi oblidant les formes i ho reconec.

La compra de la casa annexa a la Llar de la 3ª Edat durant el període de Magí Ferriol, per part d'una entitat d'estalvi, i entregada a l'Ajuntament si va esser una tasca de gestió, de negociar, que no va costar quasi res al poble de Maria i que la disfrutará.

Que el poble no és savi, no ho ha dit a cap lloc, ni na Margalida ni en Tomeu ni jo mateix, o sí? Tot es qüestió de valoracions, n'hi ha que s'estimen més fer feina dins l'empresa pública o grossa i esser un número més i altres fer feina dins un ambient familiar i conèixer l'amo. Altres envien els fills a col·legis privats en vers de públics.

La meva afecció a escriure m'ha duit més enemics que amics, ho puc assegurar i ho faig quan tenc alguna cosa que dir i no per dir alguna cosa. Pens que posar-se malament amb algú o alguns per costum, és una mal sistema. En el meu escrit i entre d'altres, deia: "Als que tenim la costum de dir o escriure el que pensam, hem de reconèixer que algunes afirmacions que hem fet ens han sortit tortes, si bé algunes ja preveïen l'estratègia socialista" i no "que tenim costum d'escriure el que pensam". Pens que es pot veure un reconeixement a la nostra derrota electoral en moltes de parts de l'escrit.

Sé que Pere Fons no es va quedar pel fet de què jo posàs una signatura o per què vaig escriure una carta que el Bisbe tal vegada no va llegir, emperò si sé que no tots feren igual que jo, i baix el meu punt de vista com a persona que ho va fer meresc al menys l'objectivitat d'un representant de tot el poble de Maria.

No tan sols el vaig defensar aquesta vegada sinó també en altres en que se'l tenia com a un dels centres de crítiques picants, que podien esser befes. Per cert l'amo en Miquel, vós que sou tan esquiterell amb les expressions tals com "POLITICS SENSE AGAFADA", "MERCADURIA INFECTA", on éreu quan a la revista TOTS SANTS sortien dibuixos de membres dels independents, acudits de dubtós gust contra els independents, contra la seva honradesa i contra el rector, amparats en l'anonimat, encara que tots ells mariandos, i sense anar de cara?

A Pere Fons, al seu moment, se li varen reconèixer els mèrits, que no dubt segueix tenint, i ho dic ben fort, emperò això no lleva que baix el meu punt de vista més tard no erràs. Tenc tot el dret del món a expressar la meva opinió. Gràcies a Pere Fons es va poder iniciar la publicació de FENT CARRERANY, és just dir-ho i així ho férem des de l'Associació tots els membres de la directiva quan el proposàrem per rebre la "Pagesa de fang".

La seva situació pot semblar la de Pere Serra, president del grup editorial HORA NOVA al que amb les crítiques des del seus mitjans d'informació a la gestió socialista a Ciutat s'acusa d'haver fet canviar el vot de cert número de persones en favor del P.P. Es clar que si, o no?, que ambdós varen influir amb el vot de part de la gent.

Sempre als meus escrits he criticat als càrrecs, mai a les persones, en altres ocasions ho he dit i això no tothom ho ha entès. Sempre que hi ha una alabança o una crítica, n'hi ha una de freda i una de calenta. Jo accept la victòria socialista des del primer moment i amb els fets primers donant l'enhorabona a Rafel Oliver, Miquel Mestre i Guillem Bergas crec que ho vaig fer clar. Pel que fa a l'esport o el jocs, mai he estat un guanyador i les meves postures davant les derrotes diuen qui he estat fins ara, com ho ha estat en Rafel Oliver amb el qui he compartit moltes d'aquestes amb camaraderia.

Segurament si haguéssim escrit el que escrivírem després d'uns resultats electorals semblants als anteriors i que ens haguessin pogut donar la clau a la Casa de la Vila, s'hagués dit que no sabíem guanyar, si haguéssim callat el que sentíem, s'hagués dit que havíem quedat "morts" i ara es diu que no sabem perdre i exercim el dret de pegar potadetes. Pacència.

Jaume Mestre.

OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Quants de joves a l'hora d'inscriure's pel compliment del servei militar optarien per altres vies que no fos el servei de les armes i regalar un any de la seva vida per uns ideals que no creuen i a una pàtria a la qual no li deuen res de res, ni contribuir al joc brut dels que els agrada, encara que ja siguin majorets, jugar a la guerra. Si un jove no està disposat a jugar a batalletes ni perdre un any, inútilment, de la seva vida, legalment pot optar per l'objecció de consciència, que equival a eximir-se del compliment d'una llei o norma obligatòria per aquells que, en cas de complir-la es veuen enfront d'un conflicte de consciència. Es un dret reconegut a la Declaració Universal dels Drets Humans i a la Constitució Espanyola.

QUE ES POT FER PER A GAUDIR DE LA CONDICIO LEGAL D'OBJECTOR DE CONSCIENCIA.

S'ha de sol·licitar el reconeixement mitjançant una instància al "Consejo Nacional de la Objeción de Conciencia". Aquest dret de ser reconegut Objector es pot exercir a partir del darrer trimestre de l'any que es compleixen els 17 anys, i en tot moment, abans de la incorporació a files i després d'acabar el període d'activitat del Servei Militar, però no durant aquest. El reglament però i per tal d'evitar la incorporació a files, estableix que convé presentar la instància almenys dos mesos abans d'aquesta incorporació.

LA INSTANCIA

La instància, per duplicat, (amb fotocòpia del DNI) es pot lliurar:

- personalment al CNOC.
- en el Govern Civil de la província.
- a qualsevol oficina de Correus (correu certificat).

El contingut de la mateixa serà:

- dades personals i situació militar.
- exposició dels motius que fonamenten la sol·licitud (no cal justificar-los).

LA PRESTACIO SOCIAL

Els objectors reconeguts, que no hagin complert el Servei Militar hauran de fer una Prestació Social, i tindran el mateix dret de pròrrogues i exempcions que els qui han de fer el SM.

Aquesta prestació és una activitat totalment civil i es podrà realitzar a entitats que treballin dins el camp de:

- Protecció Civil.

- Conservació del medi ambient i millora del medi rural.
- Serveis Socials.
- Serveis Sanitaris.
- Cooperació internacional.

L'activitat serà de 35 a 40 hores setmanals i el "Col.laborador Social" gaudirà dels mateixos drets de permís, atenció sanitària, remuneració, etc. que els qui compleixen el SM.

L'organisme encarregat d'adscriure l'objector a una entitat concreta és l'"Oficina para la prestación social de los O. de C." i té en compte els interessos i capacitats dels objectors.

Idò, ja ho saps, aquí tens els tràmits legals per a poder gaudir del reconeixement d'objector de consciència i passar de fer la mili, si en el teu cas "la mili no mola".

Aquestes adreces que continuen poden esser de molta utilitat. Pren nota:

- CONSEJO NACIONAL DE LA OBJECCION DE CONCIENCIA (CMOC) Ministerio de Justicia C/ Serrano, 19 MADRID Tel. (91) 435 89 23/522 60 31 -28

- OFICINA PARA LA PRESTACION SOCIAL DE LOS OBJETORES DE CONCIENCIA C/ San Bernardo, 21 MADRID Tel. (91) 390 20 00/390 24 99

- ASOCIACION D'OBJECTORS DE CONSCIENCIA (AOC)

Local del GOB els divendres de 18 a 20 h. C/ Vert, 1-3ª Ciutat. Tel. 72 11 05 Tel. Particular: 77 18 46

- MOVIMENT D'OBJECTORS DE CONSCIENCIA (MOC)

C/ Sant Miquel - Taula informativa els dissabtes dematí.

Miquel Morey i Mas

Carrerany Esportiu

DAVANT UNA NOVA TEMPORADA.

Per tercera temporada consecutiva, l'equip de futbol d'empreses de FONTHISA participarà en el campionat que organitza l'Associació de Futbol d'Empreses amb col.laboració amb el Consell Insular de Mallorca.

Com a les temporades anteriors, les esperances de fer un paper digne i mitjanament bo estan en l'ànim i les intencions dels que han confirmat la seva participació en la tasca. Veurem al final com queda la cosa partir de la primera setmana de Setembre, coincidint amb les Festes de la Mare de Déu.

Degut a que en els anys anteriors hi havia una sèrie de persones que encara que els fallassin els companys en els moments de necessitat, compliem gràcies a la seva afecció, ja d'enrera, una altra vegada s'ha intentat muntar l'equip.

En relació a la temporada passada, alguns han causat baixa per diversos motius i per ara, han confirmat la seva fitxa els següents: Xisco Castelló, Sebastià Cifre, Guillem Mas, Joan Carbonell, Joan Mas, Joan Morey, Miquel Pastor, Rafel Oliver, Ramón Porcel, Damià Bergas, Pere Mas, José Martínez, Esteve Ferriol, Jaume Mestre, Tomeu Quetglas, Manuel Garrido i Manuel Silva. Encara no decidida del tot, s'espera la participació de Biel Frontera, Carles Font, Pere Noceras i Xisco Florit, aquests dos darrers per culpa de lesions encara no superades.

El nivell de qualitat augmenta en relació a l'any passat amb la presència ja definitiva de Miquel Pastor, Pere Noceras, company seu en el Murense i nou director de la Banca March, Esteve Ferriol i el retorn de Xisco Florit després del seu pas pel Sant Marc de Sineu. Sense fer un despreci als altres, que han demostrat la seva afecció, bones maneres i voluntat en els anys passats, tots junts em de formar un equip en el qual disfrutem de practicar l'esports que més ens agrada. El temps ha demostrat que no són figures els que es necessita, si no, gent complidora i amb ganes, allà on tots pogueu jugar sense mirar el resultat.

Jaume Mestre.

EXPOSICIÓ DE PINTURA A SA CAPELLA FONDA

DEL 14 AL 18 D'AGOST DE 1991

A càrrec de:

FERRAN PIZÀ

ORGANITZA L'ASSOCIACIÓ CULTURAL "FENT CARRERANY"

Carrerany Esportiu

LA PENYA BARCELONISTA ORGANITZA EL IX TORNEIG DE FUTBET.

Aquest torneig, un dels més veterans i prestigiosos de la Part Forana, s'ha consolidat com un dels més atractius de l'estiu a Maria.

Si l'any 1983 haguéssim dit als primers organitzadors (S'Estiu-82) que en el 1991 encara hi hauria aquesta activitat més d'un no ho hauria cregut.

Malgrat les distintes experiències organitzatives, (Pub S'Estiu-82, FENT CARRERANY, Ajuntament, Mariense, Penya Barcelonista...) la voluntat del poble i concretament de l'Ajuntament, sempre ha estat encaminada a recolzar aquest torneig.

Enguany, hi hagut canvi d'entitat organitzadora; la recent Penya Barcelonista de Maria de la Salut, s'ha proposat dinamitzar el torneig posant il·lusió, treball i donant molts d'incentius.

S'han recuperats els "play-off" i per primera vegada s'han format dos grups degut a la històrica inscripció de desset equips.

Fins al moment, podem afirmar que tot està succeint perfectament: jugadors, àrbitres, públic, organització... estan donant una imatge inusual del nostre poble. Pot ésser encara siga massa prest per llançar les campanes al vol abans d'hora; serà a partir de dia 23 d'Agost quan començarà la part més important i interessant amb els "play-off" pel títol.

Aquest "play-off" pel campions el jugaran els 4 primers classificats de cada grup en forma creuada i amb eliminatòries a un partit.

La cosa promet ésser molt emocionant i la final està prevista pel 6 de Setembre a les 21 hores. Esperem que arribin els millors sense oblidant-nos de l'esperit esportiu i de respecte.

Finalment resumirem una mica la

marxa del torneig. Destacar l'imbatibilitat en el grup A dels equips CONSTRUCCIONS JAUME BERGAS i FONTHISA i en el grup B de RESTAURANT BANANAS. Ara bé, just s'han jugat cinc rondes, aproximadament la meitat de la 1ª fase.

Aquestes són les classificacions en aquests moments:

GRUPA

1- Construccions Jaume Bergas	8 punts.
2- Fonthisa	7 "
3- Polcapo	6 "
4- Ca'n Tomeu	5 "
5- Cerveceria Pils	4 "
6- S'Estiu-82	3 "
7- Es Ciutadans	3 "
8- Ciclos Mallorca	2 "
9- Agro-Mallorca	0 "

GRUP B

1- Restaurant Bananas	7 punts.
2- Altura	6 "
3- Tot Fruits	3 "
4- Penya Barcelonista de Maria	2 "
5- Renault	2 "
6- B. Piscina Coco	2 "
7- Ca'n Camarotja	0 "

Per incomparecència en el dos primers partits, desqualificat Floristeria Teresa.

Enric Pozo Mas.

Carrerany Esportiu

BONA ACTUACIO DE'N FRANCESC J. MESTRE AL CAMPIONAT D'ESPANYA D'ESCACS ESCOLAR.

El nostre jove escaquista i actual campió de Mallorca, va tenir l'oportunitat a la ciutat de Barcelona d'enfrontar-se al millors escaquistes de l'Estat Espanyol (gallecs, bascs, catalans, madrilenys...) al ser membre de l'equip escolar de Balears.

Analitzant la seva actuació, es pot qualificar de molt digne i esperançadora per a altres competicions. Va ser el 2on. millor tauler de Balears i de les seus sis partides jugades, guanyà tres, entaulà una i va perdre a dues. Aquestes derrotes varen esser causades probablement per les decepcionants actuacions dels seus companys, excepte el número 1 Villalonga, provocant tenir que lluitar sempre al límit, la qual cosa a vegades provoca derrotes inesperades.

Resumint, els escaquistes de Maria i el poble en general poden sentir-se orgullosos ja que en Xisco representà dignament la nostra Comunitat Autònoma i a Maria, donant mostra de que treballant amb modèstia, però amb il·lusió, pot arribar a fites inesperades. Enhorabona Francesc J. Mestre.

L'ESTIU PROPICI PELS TORNEJOS OBERTS.

Alcúdia, Sta. Margalida i Maria de la Salut ocuparan la capçalera de l'escacs a la nostra illa. Quan escrivim aquestes línies, el Torneig d'Alcúdia (degà dels tornejos oberts) haurà finalitzat. Mancant una ronda, el màxim favorit

i campió de Mallorca absolut Antoni Pont (Calvià) amb 5'5 punts damunt els 6 possibles, lidera la classificació.

Els mariandos Jeroni Bergas, Montserrat i Francesc J. Mestre, participen discretament i enfora dels primers llocs el que farà que difícilment repeteixin el 5è i 6è lloc de l'any passat.

Per altra banda, recordem que el proper dia 2 d'Agost començarà l'Open de la Beata, a Sta. Margalida i valedor per l'elo insular.

AGOST I SETEMBRE, MESOS DE MAXIMA ACTIVITAT DEL CLUB D'ESCACS DE MARIA.

L'Agost es començarà participant a la càtedra esportiva que organitza l'Ajuntament, realitzant diverses activitats, els dies 6, 8 i 9 per a totes les persones interesades.

XI TORNEIG OBERT D'ESCACS I II TORNEIG INFANTIL

Dies: 21, 28, 30, 31 d'Agost i 2 i 4 de Setembre.

Horari: A partir de les 20'30 hores, excepte dia 31 a les 17 hores.

Lloc: Llar de la 3ª Edat.

Premis: Per atots els participants.

Valedor: Per l'Elo insular i obert a tots els escaquistes de Mallorca.

Inscripcions: Tel: 75 80 44, al club o a l'Ajuntament, gratuïtament.

Finalment el 7 de setembre, se realitzarà el III Torneig d'Escacs per equips "Mare de Déu de la Salut" dins la modalitat de semirràpides.

Les nupvetats d'aquest any seran els bons equips i l'espectacularitat de treure l'escacs a la Plaça des Pou, donant una caire festiu i popular.

Equips participants: Andratx (actual campió del Torneig), Costa de Calvià (subcampió de Mallorca preferent), Felanitx i Maria de la Salut.

Enric Pozo

Mas

Carrerany Esportiu

DESPRES DEL "PLA DE MALLORCA"

Finalitzat el "Pla de Mallorca", els ciclistes del nostre Club han continuat la seva activitat competitiva a les distintes proves del calendari balear.

No podem oblidar que a la categoria d'alevins hi tenim dos ciclistes. Són Guillem Mas i Victòria Montiel. El primer es troba a la segona temporada competitiva i ha aconseguit importants classificacions que, sempre, l'han situat a la segona o tercera posició de la carrera. Victòria Montiel fa pocs mesos que ha iniciat la pràctica del ciclisme de competició i la veritat és que ho fa molt bé. Les seves classificacions han oscil·lat entre la quarta i la sisena posició, malgrat un desafortunada caiguda que la va obligar a perdre alguns entrenaments.

A la categoria d'infantils, Simó Font, Antoni Obrador, Llorenç Seguí i Daniel Estarellas són els nostres representants. Els dos darrers són el millors classificats a les proves on han participat, destacant Daniel que ha guanyat set de les dotze curses que ha disputat. La temporada de Llorenç és molt meritòria ja que es troba al primer any d'infantil i sempre disputa la victòria amb els millors. Tot això fa que el C.C de Maria sigui l'únic que tengui sempre a dos ciclistes lluitant per la victòria a cada cursa d'infantils.

Malgrat la classificació dels nostres representants al "Pla-91" no fou tant brillant com tots esperàvem, alguns d'ells han seguit entrenant i competint a les distintes proves que s'han celebrat. Aquest és el cas de Antoni Mas, Tomeu Arbona, Manuel Fernández i Pere Ferriol Colombram.

A les curses celebrades a S'Indioteria i Sant Marçal per a veterans i aficionats especials, Manuel Fernández aconseguí la tercera i sisena plaça respectivament, mentre que Ferriol Colombram finalitzà segon al trofeu Aquacity. Possiblement la seva millor actuació hagi estat a Sa Pobla el passat dia vint-i-u, a una carrera per a socials i veterans a la qual hi participaren quaranta-vuit ciclistes. Fernández va guanyar en solitari amb la presència dels millors veterans de Mallorca, al temps que Ferriol Colombram fou quart.

FESTES PATRONALS.

Encara no tenim definitivament configurat el programa i horaris de la reunió ciclista que organitzarem el proper dia sis de setembre, divendres, amb motiu de les festes patronals de la nostra localitat. Les carreres es desenvoluparan sobre el mateix circuit urbà dels anys anteriors - Plaça des Pou, Ramon Llull, Escola de Nines, Antoni Monjo i Sa Quintana - hi haurà proves per a tots els nins del nostre poble que vulguin participar, separats per edats, a més de les corresponents a les categories on el Club Ciclista hi té representació, es a dir, alevins, infantils i socials. totes les proves es disputaran al divendres horabaixa amb el patrocini de l'Ajuntament. Esperam la col·laboració de les distintes cases comercials del poble.

CAMPIONAT DE LES BALEARS.

Seguint la tònica iniciada anys anteriors, el nostre Club organitzarà el diumenge dia 22 de Setembre el Campionat de les Balears de fons en carretera per a les categories d'alevins, infantils i socials. L'escenari serà el circuit de "Sa Serra".

C.C. Maria de la Salut.

